

Tako se glasi gosposkino pismo. Jez sem to-le odgovoril: „Taki logiki se uklanjam vsaki pot, če tudi je zoper mene samega; sicer pa tudi popolnoma priznavam resnico vseh družih opazk in krstni list kot istnost (identität), to je, v nemškem jeziku pošiljam sl. gosposki.“ — To je bil najni diplomatični „Notenwechsel“. Naj ga sodijo bravci naši sami.

K. Hueber.

Iz Loke. * Preteklo nedeljo smo kot posebno prazničen dan zapisali v pratiko zgodovinsko našega mestica. Obhajali smo prav slovesno rojstni dan čitavnice naše. Prišlo je iz mnogih krajev domorodcev in domorodkinj toliko — gotovo okoli 150 — da v dosti prostorni dvorani je bilo komaj prostora. Dvorana je bila krasno okinčana in vesele srca vseh pričujočih so se strinjale v trojici, ki se jih je čitavnica z lesketečimi pismenkami zapisala na svoje geslo: „Za Vero, Vladarja, Domovino“, in katero je gosp. predsednik Oton Detela v svojem začetnem govoru prelepo popisal. Trpela je veselica, ki jo bojo „Novice“ obširniše popisale, blizo do polnoči. Vseh srca so igrate živega veselja, kterega še tista „potrta kljuka“ ni celó nič motila, s katero je mislil nekdo doprnesti Bog vé kakošno junaško delo!

Iz okolice ljubljanske. † Dobro je znano, kako je še pred malo leti bila zapuščena Rudniška fara, — cerkev je bila revna, farovž raztrgana bajta. Vse to je zdaj drugače. Farovž je čedna bela hiša, ki se na prijaznem gričku vidi deleč krog in krog. Al tudi Božje hiše niso pozabili. Pokopališče je lepo zagrajeno in na njem stoji novo izvidana mrtvašnica; cerkev so od leta do leta bolj okinčali; skoraj vsako leto se je kaj novega napravilo. Pretečeno poletje so se oskrbeli novi zvonovi in ura v turnu, ktere dozdej še ni bilo. Vse to se je zgodilo pod častitim sedanjim fajmoštom gosp. Balantinom Ravnikarjem, kterega očetovska skrb pa ne obsega samo dušno srečo svojih faranov, ampak se tudi na časne in telesne njih potrebe ozera. Lepi nauki in osebni izgledi so pripomogli, rudniške farane k pridnosti in varčnosti napeljati, tako, da ima zdaj vsaka hiša vsaki dan svoj kosček kruha, kterega so pred nekterimi leti komaj o božičnih in velikonočnih praznikih vidili. Bog daj ljubo zdravje skrbnemu gospodu, pravemu očetu svoje fare, in gotovo bo še šola se napravila in bojo v cerkvi tudi še orgle pele!

Iz Ljubljane. Vredništvo „Novic“ je 22. dne t. m. od c. kr. okrajne gosposke iz Kamnika prejelo sledeči dopis:

„Gledé na pisanje „iz tuhinske doline“ 1. listop., kteri se bere v 45. listu „Novic“, je c. kr. okrajna gosposka v Kamniku prisiljena, njeno tam omenjeno ravnanje razsvetliti, kakor sledi:

V sredi kimovca so bili po zapovedi viših c. kr. davkinih gosposk županom izpiski vseh tistih, kteri takrat niso še vseh davkov za IV. kvatre leta 1862 odrajtali. Zapovedano je bilo županom v izpisku imenovane dolžnike opomniti, da morajo zastani davek v 14 dneh gotovo odrajtati, sicer bi gosposka prisiljena bila, dolg po rubežni in poslednji stopnji sekucije terjati. Od 424 dolžnikov jih samo 144 ni za opombe nič maralo, in gosposka je po postavi prisiljena bila, rubežen in cenitev zarubljenega blaga izpeljati. Postavni stroški, kteri so se nabrali na 100 gld. 3½ kr., so po postavi od dolžnikov plačani bili; tedaj je vsaki dolžnik 70 kr. za stroške rubežne in cenitve plačati imel. To je vsakemu posebno razloženo, plačilo pa v davkinih bukvicah zapisano ali zrajtano bilo.

Vse to zamolči tisti, kteri je pisanje iz tuhinske doline „Novicam“ poslal, in napeljuje na misli, da je kamniška gosposka skrivno krivično plačilo od vseh jemala, kteri niso vseh davkov do vseh Svetih odrajtali. Tedaj je c. k. okrajna gosposka v Kamniku prisiljena, od vredništva „Novic“ gledé na §. 20 postave zastran tiska 27. malega

travna 1852 terjati, zgornjo popravo v prvi sledeči list „Novic“ natisniti.“

Od c. k. kantonske gosposke v Kamniku 19. listopada 1862.

Röder.

Iz Ljubljane. Prečastiti poslanci gosp. A. Zoričić, advokat v Zagrebu, gosp. Franjo Žužel, fajmošter na Reki pri Križevcu, in gosp. Vatroslav Vrnak, fajmošter na Visokem, ki jih je poslala sl. gospodarsko društvo hrvaško-slavonsko v veliki zbor naše gospodarske družbe preteklo sredo, da — kakor je slavni govornik g. Žužel v svojem premilem pozdravu rekel — „vidijo materialni in duševni napredak duha svojih bratov Slovincov, ktere je železnica sedaj tako blizo pomaknila“, so popoldne tistega dneva obrnili na to, da so ogledali novo fabriko za koce in loden v Udmatu, gospodarstvo gosp. predsednika naše družbe v Fužinah, obé papirnici v Vevčah itd. Za napredek obrtnijstva in poljodelstva domačega ves uneti naš gosp. predsednik Terpinec sam jim je razkazal na drobno vse v vseh fabrikah, ki so jih gosp. poslanci v družini z mestnim županom gosp. Ambrožem in tajnikom gospodarskega društva dr. Bleiweisom obhodili in z veliko pazljivostjo in hvalo ogledavali. Po dokončanem ogledu sta gosp. predsednik in ljubeznjiva njegova gospá prijazno pogostila vse goste, pri kteri priliki se je napila marsiktera srčna zdravica. Na večer so bili slavni poslanci veselo sprejeti v čitavnici naši, v kteri je pesmica sledila za pesmico, zdravica za zdravico. Drugo jutro so obiskali predragi nam gosti šolo za podkovstvo in živinozdravilstvo, in potem še namenili pokloniti se Njih ekscelencii našem deželnemu gosp. poglavarju in pa Njih Milosti našem gosp. knezoškofu. Opoldne so se vrnili spet domu v Zagreb.

— (Pobérki iz raznih časnikov.) Znano je bravcom našega lista, da je gospod dr. Toman zavoljo obrekovanja pravdo napel zoper vredništvo dunajskega časnika, ki se imenuje „Hansjörgel“. Ko je dunajska c. k. deželna sodnija začela preiskavo, je vredništvo spoznalo, da je bilo nalagano po dopisunih ljubljanskih ter je za odpuščanje prosilo dr. Tomana, ki je odstopil od tožbe proti temu, da vredništvo očitno prekličé, kar je pregrešil časnik njegov. In tako se bere v „Hansjörgelnu“ od 22. t. m. sledeča spoved: „Kar je bilo v 34. zvezku na strani 7. in 8. iz Maribora in Bleda po graški „Tagespošti“ in izvornem dopisu iz Ljubljane rečeno, je bilo tako na krivo obrnjeno, da je hudobni namen dopisnikov dosti očiten. Ker je po pravici ono besedovanje moglo gospod dr. Tomana razžaliti, ni le gosp. Anton Langer (vrednik „Hansjörgelna“) preklical vse tiste besede, temuč je tudi gosp. dr. Tomanu srčno obžalevanje razodel, da se je to v njegovem časniku govorilo, in ga prosil, naj mu odpusti to pregreho razžaljene svoje časti. Po vsem tem je gosp. dr. Toman odstopil od daljne tožbe, ki jo je zastopnik njegov dr. Vilas že izročil c. k. dunajski deželni sodnii.“ — Taki so tedaj tisti nam dobroznani dopisuni ljubljanski, da vredništva, po njih nesramnih lažéh zapeljane, morajo potem očitno tako pokoro delati za-nje! Radovedni smo, ali bo tisti „liberalec“, ki je gori omenjeni 34. list „Hansjörgel-nov“ okoli nosil in v kazini očitno bral, zdaj tudi to pismo kolportiral svojim tovaršem?

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Zavoljo malo prostora moramo spet le z malo besedami povzeti važniše dogodbe preteklega tedna. Zbornica poslancov v državnem zboru je nadaljevala posvetovanje v različnih davšinah. Spet se je oglasil dr. Toman zavolj davšin pri oporokah (testamentih), dedovanskih pogodbah itd., da bi namesto 1 gold. štempeljna bil le štempelj za 50 kr., — tako tudi zavoljo razsodnega štempeljna za 10 gold. namesto 12 gold. Prepričavno je govoril zoper 106. tarifni stavek, in čeravno je v sledeči seji od svojega

principalnega nasveta odstopil in v izvrstnem govoru podpiral dr. Mandelblüh-ov predlog, je vendar s tem veliko pripomogel, da se je odborov nasvet ovrigel in tako obveljalo, kar je na velik korist soseskam, cerkvam itd. Škofa Dobrila in Litvinovič sta govorila za oprosteno premakljivih reči beneficij, milošin itd. Sploh je to čudnozdej v državnemu zboru, da večina poslancov, ki so pri pretresu državnih dohodkov in stroškov za leto 1862 tako silno križali dnarstvenega ministra, se zdaj tako radovoljno udajajo finančnemu odboru, ki v nekaterih rečeh še večje davšine nasvetuje, kakor jih sam minister želi. — Zbornica gospôska je pretresovala poravnano obravnavo in nekatere druge reči. — Kako bo mogoče do 4. dne prihodnjega mesca skleniti državni zbor, kakor se je pred govorilo, nobeden prav ne zapopade. Za celo cesarstvo najbolj občutljivi novi predlogi za povišanje davkov in pa bankna postava, zraven tega pa mnoge navskrižmislji, ki so med zbornico poslancov in zbornico gospôsko, so taka sila opravil, da z največim trudom se v tako kratkem času ne bojo mogli dostojno dognati. Zato je verjetno, kar se zdaj govori, da se bojo deželni zbori po deželah sicer 10. dne prihodnjega mesca začeli, pa se bojo kmali prve dni spet odložili in državni zbor se bo spet snidel, da dokonča svojo nalogo. — Dunajska banka se ustavlja temu, kar je zbornica poslancov o nji sklenila, ter je prošnjo vložila zbornici gospôski, v kateri odbija posebno 3 reči, namreč da ne more 80 milijonov gold. posoditi državi brez obresti, — da bankovcev, ki jih čez 200 milijonov dá med ljudstvo, ne more zagotoviti s srebrom, in da le na 10 let podaljšana privilegija ji je prekratek čas. Kako nek se bo izmotala ta homatija med banko in državo, še menda nobena živa duša prav ne vé. — Česki časniki pripovedujejo za gotovo, da prošnja deželnega odbora praškega za odlog deželnega zbora ni vslišana in da se bo tedaj deželni zbor začel 10. decembra. Mestni odbor praški je (razun 3 centralistov) enoglasno grofa Forgača, sedanjega ogerskega dvornega kancelarja in prejšnjega deželnega poglavarja českega, izvolil za častnega mestjana; Palacki je pri tej volitvi posebno zagovarjal njegove zasluge za cesarski oktoberski diplom in ravnopravnost narodov. 24. dne t. m. je imela biti nova volitev 30 mestnih odbornikov, ki so bili po občinski postavi izlozani. Vse je radovedno, kako se bo iztekla ta volitev, ker narodna in nemška stranka ste si vstopile odločno nasproti in ena drugi ne dela nobenih koncesij. Dr. Krasa in dr. Pinkas, ki sta bila nekdanj narodna moža, pa sta poslednji čas zatajila svoje prejšnje stališče, sta pri teh volitvah zapuščena od Slovanov in Nemcov; nobena stranka — ne mara za nju. — V Zagrebu je na predlog kralj. dvorne kancelije mestni odbor enoglasno sklenil, naj se — v dokaz verne udanosti Njih Veličanstvu — za leto 1863 nabera predpisano število rekrutov; al to, kar za prihodnje leto velja, se ne smé vzeti tako, da bi veljalo tudi za prihodnji čas. — Vrednik „Ost und West“ gospod Tkalac je nevarno zbolel v Zagrebu, kamor se je, preden nastopi ječo, podal za vredbo svojih domačih reči. Najviša c. k. dunajska sodnija je zavrgla njegovo pritožbo zoper razsodbo prvih sodnij. — Presvitli cesar so z lastnoročnim pismom od 19. t. m. pomilostili na Ogorskem vse politične jetnike, ki so bili obsojeni po ukazu od 5. nov. lanskega leta, ko je bila na Ogorskem vsa sodniška oblast izročena vojaškim sodnijam. Vsled te cesarske milosti je odpuščena vsa kazen zaprtim političnim jetnikom, pa tudi vse take preiskave se imajo ustaviti, in vsi politični beguni, ki so se brez dovoljenja vrnili domú, so oprosteni vse krivde. Ta milostni ukaz cesarjevi — dan ob godu presvitle cesarice — je po vsem Ogorskem izbudil veliko veselje, ker kaže, da Ogri morejo zaupati svojemu kralju; zato pa tudi vsak hvali dvornega kancelarja Forgača in deželnega poglavarja Palfy-a,

da sta Njih Veličanstvu nasvetovala to milostno djanje, po katerem je okoli 200 oseb rešeno iz ječe, v kateri so že bili ali pa bi bili imeli še le priti v njo. — Med tkavci v Šremški okolici v doljni Avstriji je blizo 10.000 ljudi v groznih nadlogah, ker nimajo v fabrikah nič dela in zaslužka. — Kako nevarna je goveja kuga, kadar se razširi, nam kaže Galicija, kjer se je letos v 185 vaseh prikazala, 6071 goved napadla in 3930 pomorila, 611 pa so jih pobili. — Na Laškem se je nenadoma sopet začelo silno pripravlanje za vojsko; čeravno je vlada v hudi dnarni stiski, je vendar 1. dan t. m. v St. Etienni in v družih puškarnicah naročila 200.000 pušk, pa jih je hotla še dvakrat toliko, ko bi jih bile mogle fabrike narediti. 18. t. m. se je začel v Turinu državni zbor; iz vsega se kaže, da bo sedanje ministerstvo Ratazziovo padlo. Garibaldi je te dni dr. Zanetti kuglo iz noge srečno vzel. — Cesarju Napoleonu je začela njegova zvezda blišeti; čeravno ni res, da bi bil kdo po njem strelil, je vendar očitno, da nobeni domači stranki po volji ne dela; angleška vlada ga je v unanjih zadevah prevladala, v Meksiki in Ameriki je samec ostal, rusovska vlada mu je tudi nekako bolj mrzla, Lah pa ga črtijo čez vse. Kako se bo rešil iz teh domačih in unanjih zadreg, bo prihodnost kazala. — V Atenah je narodna skupščina sklicana na 20. dec.; nič se še ne vé, kdo bo prihodnji vladar; Angleži delajo naj bolj za svojega kraljeviča Alfreda, da bi mu pomagali na tron grški; tudi Grki niso zoper njega. — Turški sultan se res meša, čeravno njegovi ministri tajijo, da ne. Govori se, da so mu njegove hekime in stare babe napravile kako premočno pijačo, kakor je to pri Turkih navada, in da ta pijača mu je možgane zmešala. Sreča je to za Angleže, ki so posebni prijatli Turku, da pri Turkih stare korenine velja nor človek za sveto osebo.

Listnica vredništva. Gosp. H. v P: Prejeli, pa danes ni bilo več prostora; drugo pot.

 Današnjemu listu je priložena 24. pòla „povestnice.“

Zitna cena

v Ljubljani 24. novembra 1862.

Vagàn (Metzen) v novem dnarji: pšenice domače 4 fl. 35. — banaške 5 fl. 50. — turšice 4 fl. 36. — soršice 4 fl. 32. — rež 3 fl. 13. — ječmena 3 fl. 32. — prosa 3 fl. 45. — ajde 3 fl. 32. — oves 1 fl. 90.

Kursi na Dunaji

25. novembra 1862.

v novem denarji.

Deržavni zajemi ali posojila.		Druge obligacije z lotrijami.	
5% obligacije od leta 1859		Kreditni lozi po g. 100 . g.	131.50
v novem dnar. po 100 g. g.	65.75	4 1/2% Terzaški lozi po 100 „	118.00
5% nar. posojilo od l. 1854 „	82.65	5% Donavsko-parabrod-	
5% metalike	71.40	ski po g. 100	94.50
4 1/2% „	61.75	Knez Esterhazy. po g. 40 „	98.50
4% „	55.00	Knez Salmovi po g. 40 „	36.25
3% „	41.25	Knez Palfyovi po g. 40 „	35.50
2 1/2% „	35.00	Knez Claryovi po g. 40 „	35.00
1% „	—	Knez St. Genoisovi po g. 40 „	35.00
Obligacije zemlišn. odkupa.		Knez Windischgráz. po g. 20 „	21.25
(po 100 gold.)		Grof Waldsteinovi po g. 20 „	21.00
5% doljno - avstrijske g.	87.00	Grof Keglevičevi po g. 10 „	15.25
5% ogerske	71.85	Budimski . . . po g. 40 „	36.25
5% horvaške in slavonske „	71.50	Denarji.	
5% krajske, štajarske,		Cesarske krone g.	16.90
koroške, istrijske . . .	85.00	Cesarski cekini „	5.84
Deržavni zajemi z lotrijami.		Napoleondori 20 (frankov) „	9.77
Zajem od leta 1860	88 55	Souvraindori „	17.05
„ „ „ 1860 petink. „	—	Ruski imperiali „	10.02
„ „ „ 1839	141.25	Pruski Fridrikdori „	10.27
„ „ „ 1839 petink. „	—	Angleški souvaindori „	12.26
5% narodni od leta 1854 „	91.25	Louisedori (nemški) „	—
Dohodkine oblig. iz Komo „	17.75	Srebro (ažijo) „	21.35